

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

Бюджет за 2016 г.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

Бюджет за 2016 година

София, декември 2015 г.

Абревиатури

АДЦК	Система за провеждане на аукциони за продажба и обратно изкупуване на ДЦК
БНБ	Българска народна банка
ЕБО	Европейски банков орган
ЕС	Европейски съюз
ЕСРОТ	Електронна система за регистриране и обслужване на търговията с ДЦК
ЕССР	Европейски съвет за системен риск
ЕСЦБ	Европейска система на централните банки
ЕЦБ	Европейска централна банка
ЗБНБ	Закон за Българската народна банка
МСС	Международни счетоводни стандарти
СДЦК	Електронна система от сметки за сетълмент на безналични ДЦК
СУИФТ	Глобална комуникационна междубанкова мрежа (<i>Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunications, S.W.I.F.T.</i>) за обмен на финансова информация по преводи, документарни акредитиви, инкасо, банкови гаранции, чекове, операции и др.
ТАРГЕТ2	Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент в реално време на експресни преводи в евро
SAP	софтуерно приложение за управление на приходите и разходите, част от Основната банкова информационна система

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,**

В съответствие с чл. 50 от Закона за БНБ Ви представям бюджета на БНБ за 2016 г. Той е приет от Управителния съвет на БНБ на 26 ноември 2015 г. и е обнародван в „Държавен вестник“.

Очакваните приходи и разходи, необходими за изпълнението на основните функции на Банката, са планирани въз основа на задълбочен анализ, включващ редица допускания и прогнози, на тенденциите в международната конюнктура и международните финансови пазари, развитието на българската икономика и очакваните ефекти върху баланса на БНБ.

Банката изпълнява своите задачи в пазарна среда, която понастоящем се формира под влияние на по-бавния икономически растеж в ЕС и еврозоната, където динамиката на инфлацията остава много под целта на ЕЦБ. Допълнителните монетарни стимули чрез директни покупки на дългови ценни книжа в еврозоната, имащи за цел преодоляване на дефлационния натиск, засилиха допълнително търсенето на държавни и други ценни книжа с най-нисък кредитен риск, в които БНБ инвестира валутните резерви, поради което пазарната им доходност достигна много ниски и дори отрицателни стойности. Поради ангажимента на ЕЦБ за запазване на сегашните исторически най-ниски лихвени нива за продължителен период от време в прогнозата за бюджета е вграден сценарий, при който през 2016 г. пазарната доходност на активите на БНБ се запазва на нива, приблизително равни на тези в края на 2015 г. В резултат от неблагоприятната пазарна среда общата доходност от инвестиции се очаква да бъде значително по-ниска от средно реализираната от БНБ през последните години.

Фискалната позиция на правителството на Република България ще продължи да бъде важен фактор за динамиката в баланса на БНБ, като върху средногодишния размер на правителствените депозити при БНБ ще оказват влияние редица фактори, сред които възможното емитиране на нов публичен дълг на международните капиталови пазари.

Приетият от Управителния съвет бюджет за 2016 г. е разчетен така, че Банката да разполага с необходимите ресурси, за да може да реагира своевременно в зависимост от условията на външната и вътрешната финансова и икономическа среда. В сравнение с предходната година бюджетът на Банката е увеличен с 2.6%, или с 2952 хил. лв., което е комбиниран резултат от динамиката на средствата по основни показатели на бюджета, в т.ч.:

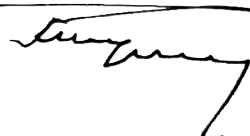
- еднократен разход в размер на 5000 хил. лв. за организиране и провеждане на външен преглед на качеството на активите на банките и стрес тест на банковата система;*

- *увеличение на средствата за персонала в размер на 3423 хил. лв. с цел осигуряване изпълнението на приоритетни задачи, включително: поетите ангажименти за реформиране и развитие на банковия надзор; възложените на БНБ правомощия по Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници като орган за реструктуриране на банки; и изискванията на Закона за БНБ за постигане на съответствие между средните възнаграждения на служителите на БНБ и възнагражденията за сходни функции в други банки в страната;*
- *намаление на разходите за производство на нови банкноти в размер на 4042 хил. лв. в резултат едновременно на планираното по-малко количество банкноти за производство и на постигнатите по-ниски разходи за производство на български банкноти след създаването на съвместно дружество между „Печатница на БНБ“ АД и „François-Charles Oberthur International“ SA и преминаването към процедури съгласно Закона за обществените поръчки при възлагане производството на български банкноти; и*
- *намаление в размер на 422 хил. лв. на планираните разходи за инвестиции.*

Заедно с бюджета на БНБ за 2016 г. е представено и очакваното изпълнение на бюджета на Банката за 2015 г., което предвижда значителни икономии главно в частта на инвестиционните разходи. По-ниското усвояване на утвърдените средства се дължи главно на цялостния преглед на разходите на Банката, инициран от новото ѝ ръководство, с цел тяхното приоритизиране и оптимизиране. Наред с другото, това е също така адекватна реакция на сложната пазарна среда, в условията на която Банката формира финансовите си приходи. В резултат на този подход очакваното годишно съотношение между приходите и разходите, остатъкът от което позволява разпределение в полза на държавния бюджет при спазване на условията в чл. 8 от Закона за БНБ, остава положително.

Настоящата публикация включва: бюджета на БНБ във вида, в който той е приет от Управителния съвет на БНБ и публикуван в „Държавен вестник“; информация за целите и задачите на Банката за следващата година; очакваното изпълнение на бюджета за 2015 г.; и прогноза за приходите и разходите на БНБ за 2016 г.

С УВАЖЕНИЕ

ДИМИТЪР РАДЕВ

УПРАВИТЕЛ НА БНБ

Решение № 115**от 26 ноември 2015 г.**

(Обнародвано в „Държавен вестник“, бр. 95 от 8 декември 2015 г.)

Управителният съвет на Българската народна банка на основание чл. 16, т. 13 и чл. 48, ал. 1 от Закона за БНБ приема бюджета на Българската народна банка за 2016 г., както следва:

	(хил. лв.)
Раздел I. Разходи за издръжка на БНБ	96 511
1. Разходи, свързани с издръжката на паричното обращение	19 533
2. Разходи за материали, услуги и амортизация	42 161
3. Разходи за персонала	26 699
4. Разходи за социална дейност	2 355
5. Други административни разходи	2 301
6. Разходи, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ	3 462
Раздел II. Инвестиционна програма	20 605
1. Финансиране на ново строителство, реконструкция и модернизация	5 910
2. Придобиване на машини, съоръжения, транспортни средства и друго оборудване	1 270
3. Информационни системи на БНБ	13 425
4. Инвестиции, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ	-

На основание чл. 50 от Закона за БНБ в трийсетдневен срок управителят на БНБ представя на Народното събрание приетия от Управителния съвет на БНБ бюджет на Банката за 2016 г.

Цели и задачи на Българската народна банка през 2016 г.

Основната цел на Българската народна банка е да поддържа ценова стабилност чрез осигуряване стабилността на националната парична единица и провеждане на парична политика в съответствие с изискванията на Закона за БНБ (ЗБНБ). Функциите на Банката обхващат управлението на международните валутни резерви, организацията и надзора върху платежните системи, банковия надзор и регулиране с оглед поддържане стабилността на банковата система в страната и защита интересите на вложителите, управлението на наличнопаричното обращение и емисионната дейност, изпълнението на функциите на фискален агент на правителството и депозитар на държавата, изпълнението на функциите и задачите, произтичащи от членството на БНБ в Европейската система на централните банки (ЕСЦБ), Европейския съвет за системен риск (ЕССР) и Европейския банков орган (ЕБО).

Бюджетът на БНБ гарантира финансовата независимост и пълноценното изпълнение на нейните функции и задачи, определени със ЗБНБ и законодателството на Европейския съюз и свързани с членството в ЕСЦБ, ЕССР и ЕБО. Политиката на БНБ е насочена към оптимално разходване на средствата по бюджета чрез подобряване на вътрешната организация на цялостната дейност и повишаване на ефективността при изпълнение на задълженията. Очакваните приходи и разходи, необходими за изпълнението на функциите и задачите на Банката, са планирани въз основа на редица допускания и прогнози за развитието на международната конюнктура и глобалните финансови пазари, както и на прогноза за макроикономическите показатели на България през 2016 г.

Глобалният икономически растеж се забавя и продължава да се характеризира с големи регионални различия. Глобалната инфлация остава ниска. Паричната политика на двете водещи централни банки – Европейската централна банка (ЕЦБ) и централната банка на САЩ (Федералния резерв), определя ниската инфлация, като лихвените проценти по основните им операции по рефинансиране се запазват на исторически ниски нива. В същото време високата безработица и бавното възстановяване на икономиката в еврозоната дават основание на ЕЦБ да продължава прилагането на стимулираща парична политика. Федералният резерв, въз основа на достигнатото ниско ниво на безработицата и сравнително високия икономически растеж в САЩ, преустанови програмите си за изкупуване на ценни книжа (*Third round of quantitative easing, QE3*), продължи да инвестира постъпленията от ценни книжа по баланса си в нови ценни книжа от същия клас (ДЦК и ипотечни облигации) и в края на годината се очаква да повиши целевия лихвен процент по федералните фондове. Различието в паричната политика на двете централни банки се проявява и в публичната им комуникация. ЕЦБ изразява готовност, докато ин-

флацията остава ниска, да запази нивото на лихвените проценти при операциите си по рефинансиране и да продължи програмите за изкупуване на ценни книжа. Федералният резерв започна да подготвя пазарните участници за началото на процеса на повишаване на референтните лихвени проценти. Задълбочаващите се различия в паричната политика на ЕЦБ и Федералния резерв и особено неяснотата относно времето и скоростта на повишаване на лихвените проценти от страна на Федералния резерв пораждат тенденция към поскъпване на долара спрямо еврото и допринасят за значителните колебания на международните финансови пазари.

Рисковете пред възстановяването на глобалния растеж и колебанията на международните финансови пазари увеличават несигурността в прогнозите за развитието на икономиката на България и за финансовите резултати от дейността на Банката през 2016 г. Бюджетът на БНБ следва да осигурява необходимите ресурси, за да може Банката своевременно да реагира в зависимост от условията на външната и вътрешната финансова и икономическа среда.

Ръководството на Банката дефинира средносрочните проекти, които БНБ трябва да осъществи, както и необходимите действия за тяхната успешна реализация. От изключително значение за Банката е пълноценното ѝ участие в ЕСЦБ, ЕССР и ЕБО, което се отразява и в политиката спрямо човешките ресурси, инвестициите в информационни технологии и съответстващата им инфраструктура. Бюджетът на БНБ за 2016 г. постига ресурсно осигуряване на стоящите пред Централната банка цели и задачи на база разумно разходване на средствата.

Политиката по управление на човешките ресурси е насочена към увеличаване на ефективността в работата на служителите при изпълнението на техните задачи, към допълнителна квалификация и укрепване на капацитета за пълноценно участие в ЕСЦБ, ЕССР и ЕБО, за решаване на нарастващия обем задачи и поемане на нови отговорности.

Политиката относно трудовите възнаграждения ще се реализира в съответствие с изпълнението на изискването на ЗБНБ за сравнимост на нивата на възнаграждение в Банката с възнаграждението на служители със съответни функции в други банки в страната.

Планираното за 2016 г. количество банкноти и монети ще осигури подмяната на изхабените в процеса на обращение банкноти, поддържането на запаси от банкноти и разменни монети, гарантиращи чистотата и качеството на наличнопаричното обращение, както и постепенното навлизане в обращение на новата разменна монета от 2 лева.

Инвестиционната програма за 2016 г. е насочена главно към поддържане в БНБ на модерна технологична инфраструктура, в която приоритет имат повишаването на сигурността и оптимизацията на управленските процеси.

Бюджет на Българската народна банка

(хил. лв.)

Показатели	Бюджет 2015 г.	Очаквано изпълнение 2015 г.	Бюджет 2016 г.
Раздел I. РАЗХОДИ ЗА ИЗДРЪЖКА НА БНБ	93 137	81 314	96 511
1. Разходи, свързани с издръжката на паричното обращение	21 358	18 217	19 533
2. Разходи за материали, услуги и амортизация	41 472	34 125	42 161
3. Разходи за персонала	23 276	23 276	26 699
4. Разходи за социална дейност	2 254	2 254	2 355
5. Други административни разходи	2 204	1 442	2 301
6. Разходи, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ	2 573	2 000	3 462
Раздел II. ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА	21 027	12 052	20 605
1. Финансиране на ново строителство, реконструкция и модернизация	4 741	500	5 910
2. Придобиване на машини, съоръжения, транспортни средства и друго оборудване	2 716	2 703	1 270
3. Информационни системи на БНБ	13 374	8 653	13 425
4. Инвестиции, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ	196	196	-

Изпълнение на бюджета на Българската народна банка за 2015 г.

При изготвянето на бюджета на Банката за 2016 г. е взето под внимание изпълнението на бюджета за текущата година. Очаква се изпълнението на бюджета за разходите за издръжка на Банката през 2015 г. да бъде в размер на около 81 314 хил. лв., което възлиза на 87.3% от приетия бюджет за годината.

Разходите за издръжка на паричното обращение са планирани в размер на 21 358 хил. лв., като до края на годината се очаква да бъдат изразходвани 18 217 хил. лв., или 85.3% от планираното. В рамките на тези разходи най-съществен дял имат разходите за производство на нови монети в размер на 9472 хил. лв., в т.ч. 8706 хил. лв. за отсичане на разменни монети. За осигуряване нормалното обслужване на наличнопаричното обращение до края на годината ще бъдат произведени 85 млн. броя нови банкноти, за което се очаква да бъдат изразходвани 8125 хил. лв.

В изпълнение на Монетната програма на БНБ през 2015 г. бяха пуснати в обращение: сребърна възпоменателна монета „100 години българско кино“ с номинална стойност 10 лв., сребърна възпоменателна монета „100 години българско самолетостроене“ с номинална стойност 10 лв., сребърна възпоменателна

монета с частично позлатяване „130 години от Съединението на България“ с номинална стойност 10 лв. и златна възпоменателна монета „Св. Мина“ от серията „Българска иконография“ с номинална стойност 100 лв., като общо за отсичане на възпоменателни монети се очаква да бъдат изразходвани 766 хил. лв.

Във връзка с осъществяването на емисионно-касовата дейност до края на годината се планира да бъдат изцяло усвоени предвидените средства за консултативни за обработката на банкноти и монети, за резервни части за машините за обработка на пари и предвидените средства за унищожаване на негодни банкноти и монети.

Разходите за материали за 2015 г. са утвърдени в размер на 1365 хил. лв. и до края на годината се очаква изпълнението им да възлезе на 1315 хил. лв., или 96.3%. В тази група са включени разходите за горива и резервни части за транспорта, за материални запаси, резервни части за ремонт на дълготрайни активи, за канцеларски материали и др.

Предвидените за 2015 г. разходи за външни услуги са 21 907 хил. лв. и до края на годината се очаква изпълнението им да възлезе на 18 310 хил. лв., или 83.6%. Съществени в тази група са разходите за абонаментни такси за системите „Ройтерс“, „Блумбърг“, СУИФТ, интернет, за програмни продукти; разходите за ползване на задължителните модули на Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент в реално време на експресни преводи в евро (TARGET2), за пощенски и телефонни услуги, за абонаментно поддържане на техника и машини, за консултантски услуги; разходите за текущ ремонт на основните сгради и разходите на Банката за охрана съгласно сключените договори с Главна дирекция „Охранителна полиция“ на МВР и Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“.

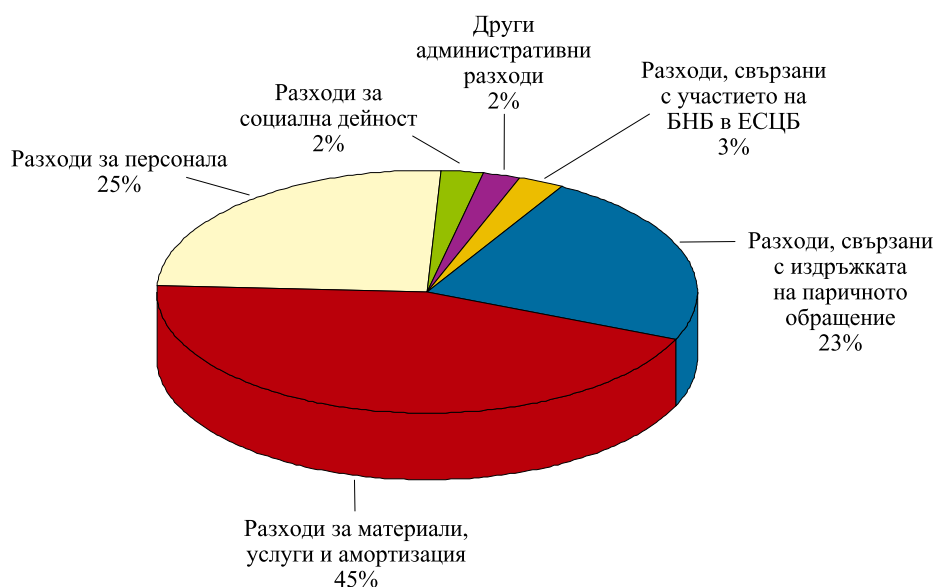
Разходите за амортизация за 2015 г. са разчетени на 18 200 хил. лв. и до края на годината начислените амортизации се очаква да достигнат 14 500 хил. лв., или 79.7% от предвиденото.

Разходите за персонал в размер на 23 276 хил. лв. и за социална дейност на стойност 2254 хил. лв. се очаква да бъдат изразходвани в рамките на предвиденото в бюджета за 2015 г. Банката ще изразходва около 600 хил. лв. за провиждане на задълженията си към персонала съгласно изискванията на Международен счетоводен стандарт 19 „Доходи на наети лица“ и чл. 222, ал. 2 и ал. 3 от Кодекса на труда.

От другите административни разходи за 2015 г., възлизащи на 2204 хил. лв., се очаква да бъдат изразходвани 1442 хил. лв., или 65.4%.

Разходите за 2015 г., свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ, планирани в размер на 2573 хил. лв., се очаква да възлязат на 2000 хил. лв., или 77.7% от предвиденото.

Разходи за издръжка на БНБ за 2015 г.*

* В процент от общите разходи за издръжка на Банката.

По инвестиционната програма на Банката се очаква 57.3% изпълнение спрямо разчета. От предвидените 21 027 хил. лв. ще бъдат изразходвани 12 052 хил. лв., което се дължи на промяна в приоритетите и преподреждане на проектите за електронизация в резултат на направен вътрешен преглед с цел оптимизирането на архитектурата на банковите информационни системи. Изпълнението на инвестиционната програма е свързано с провеждане на обществени поръчки за избор на изпълнители, сключване на договори и изпълнение на проектите. Част от процедурите по обществените поръчки са били прекратени или не са приключили, като до края на годината не се очаква да започне изпълнението на договорите.

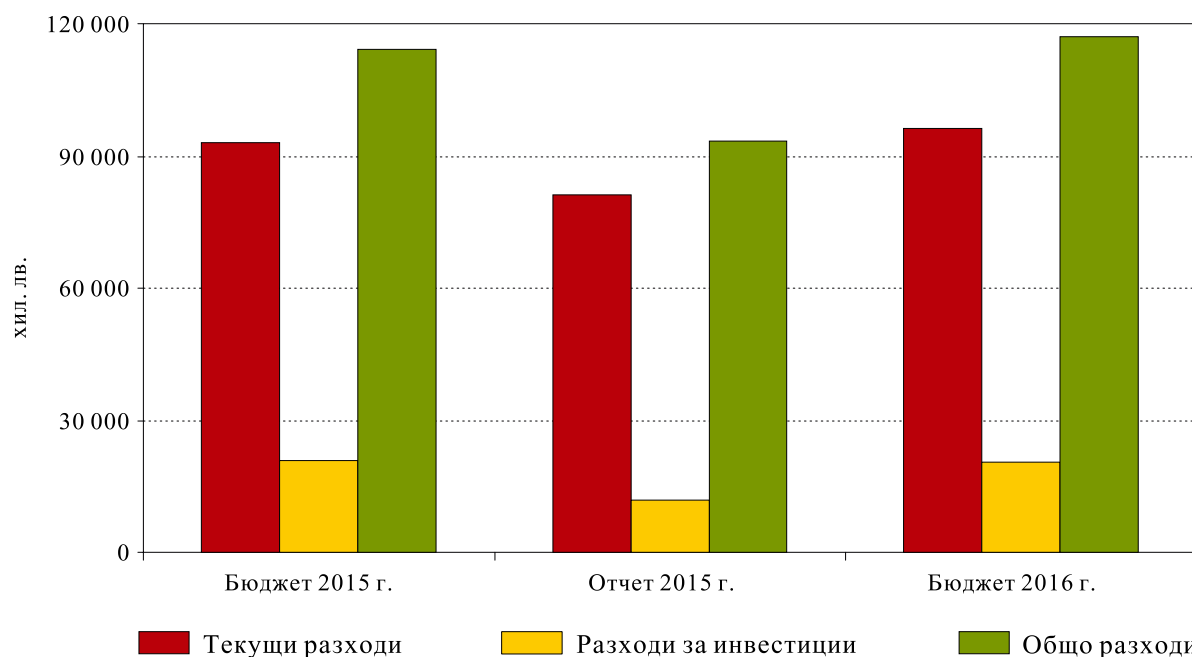
Фактор за ниското изпълнение на усвояването на средствата по инвестиционната програма е и стартираният след встъпването в длъжност на новото ръководство на Банката, през втората половина на годината, цялостен преглед на инвестиционните разходи.

С отчета за изпълнението на бюджета на Банката за 2015 г. ще бъде представено изпълнението на приходите, както и финансовият резултат и неговото разпределение при условията и по реда на чл. 8 и чл. 36 от ЗБНБ.

Бюджет на Българската народна банка за 2016 г.

Бюджетът на БНБ се състои от два раздела – разходи за издръжка и инвестиционна програма.

Структура и изпълнение на бюджета на БНБ

Разходите за издръжка на БНБ за 2016 г. са определени на 96 511 хил. лв., като в сравнение с бюджета за 2015 г. размерът им е увеличен с 3374 хил. лв., или с 3.6%, което се дължи главно на увеличените средства за външни услуги и за разходи за персонала.

Разходите за 2016 г., свързани с издръжката на паричното обращение, имат за цел ефективното функциониране на Банката съгласно ЗБНБ и подобряване организацията на емисионно-касовата дейност за изпълнение на следните задачи:

- качествено обслужване на банките и другите клиенти на БНБ и гарантиране сигурността на паричното обращение;
- организация на касовата дейност по начин, който осигурява изпълнението на изискванията и стандартите на ЕЦБ.

Разходите, свързани с издръжката на паричното обращение, са в размер на 19 533 хил. лв. и представляват 20.2% от общите разходи за издръжка на Банката, като спрямо утвърдените средства по бюджета за 2015 г. се намаляват с 8.5%.

При определянето на необходимото за 2016 г. количество банкноти и монети са взети предвид подмяната на изхабените в процеса на обращение банкноти и поддържането на запаси от банкноти и разменни монети. За покриване

на потребността от банкноти през 2016 г. ще бъдат отпечатани 62 млн. броя банкноти. Производството на банкноти е свързано главно с подмяна на негодните купюри, които ще бъдат изтеглени от обращение. Разходите за производство на нови банкноти през 2016 г. са в размер на 6224 хил. лв., което представлява намаление на предвидените разходи с 4042 хил. лв., или с 39.4% спрямо планираните в бюджета на БНБ за 2015 г.

Разходите за нови монети за 2016 г. са 11 638 хил. лв., в т.ч. 687 хил. лв. за отсичане на сребърни и златни възпоменателни монети в изпълнение на приетата от Управителния съвет на БНБ Монетна програма. С оглед потребностите на БНБ от разменни монети за обслужване на наличнопаричното обращение през 2016 г. ще бъдат отсечени 160 млн. броя разменни монети. За тази дейност са предвидени 10 951 хил. лв., което представлява увеличение с 2245 хил. лв., или с 25.8% на тези разходи спрямо утвърдените в бюджета на БНБ за 2015 г. Разтежът се определя от по-големите разходи, свързани с навлизането в обращение на новата разменна монета от 2 лева.

В изпълнение на емисионната дейност на БНБ за проектиране на нови емисии монети през 2016 г. са предвидени 62 хил. лв., което е с 21.6% повече от утвърдените за текущата година. Средствата за експертизи и за унищожаване на отделяните след машинна обработка негодни банкноти и монети през 2016 г. са на стойност 1010 хил. лв., като в тях са включени разходите за привеждане на скрап от сребърни монети в сребро борсов стандарт на стойност 1000 хил. лв.

За консумативи, свързани с функционирането на паричното обращение, като бандероли, термосвиваемо фолио, чували за банкноти, вакуумиращи пликове, картончета за ценни пратки, пликове и фишеци за монети, за 2016 г. са предвидени общо 234 хил. лв., което е с 46 хил. лв., или с 24.5% повече от планираните по този показател средства в бюджета за 2015 г.

Предвидените за 2016 г. средства за резервни части за машините, осигуряващи обработката на банкнотите и монетите в БНБ, са 207 хил. лв., което е с 0.5% по-малко спрямо бюджета по този показател през 2015 г.

Разходите за материали, услуги и амортизация по бюджета на Банката за 2016 г. са в размер на 42 161 хил. лв., или 43.7% от общия бюджет, и се увеличават с 1.7% спрямо утвърдените средства по бюджета за 2015 г.

Разходите за материали са 1439 хил. лв. и представляват 1.5% от всички разходи за издръжка на Банката. Най-голям дял в тази група имат разходите за горива и резервни части за специализирания транспорт – 455 хил. лв., за канцеларски материали – 392 хил. лв., и за материални запаси – 282 хил. лв.

Разходите за външни услуги са на стойност 24 722 хил. лв., или 25.6% от общите разходи за издръжка на Банката, и се увеличават с 12.8% спрямо утвърдените за 2015 г.

Определящи в групата на външните услуги са разходите за консултантски услуги, които за 2016 г. са в размер на 5585 хил. лв. Предвидени са средства за организиране на външен преглед на качеството на активите на банките и стрес тест на банковата система в размер на 5000 хил. лв., както и за външни консултации по методологически въпроси относно прилагането на надзорната

регулаторна рамка и Международните счетоводни стандарти, за актуализиране на оценката за енергийна ефективност на сградите на Банката, за външни консултанти при процедури за избор на изпълнители на поръчки и за консултантски услуги по поддръжка на машините за обработка на банкноти. Планирани са и средства за обезпечаване дейността на Програмния съвет по история на финансите и банковото дело. Разчетени са също средства за консултантски услуги по счетоводни, данъчни и други законодателни въпроси, както и за изготвяне на актюерска оценка на задълженията на работодателя към служителите.

Съществен разход в групата на външните услуги са разходите за абонаментна поддръжка на софтуерни продукти в размер на 4454 хил. лв. Основен дял в тази категория имат разходите за поддръжане на системата *SAP* – 700 хил. лв., за поддръжка на системата *Finance Kit* в размер на 645 хил. лв., за абонаментна такса за техническа поддръжка на системата РИНГС за брутен сетълмент в реално време – 576 хил. лв., за поддръжка на *TurboSwift* – 240 хил. лв., и др.

За абонаментни такси за системите „Ройтерс“, „Блумбърг“ и други са предвидени 1213 хил. лв., в т.ч. 620 хил. лв. за „Ройтерс“, 433 хил. лв. за „Блумбърг“ и 160 хил. лв. за други информационни системи.

За ползване на задължителните модули в системата ТАРГЕТ2 са предвидени разходи за поддръжка в размер на 1048 хил. лв., като планираните средства са намалени със 72 хил. лв. спрямо утвърдените за 2015 г.

В бюджета са включени 2169 хил. лв. разходи за абонаментно поддръжане на техника, като предвидените за 2016 г. средства са увеличени с 28.3% спрямо утвърдените в бюджета за 2015 г.

За топлинна и електрическа енергия е планирана сумата от 1386 хил. лв., съобразена с увеличената цена на електроенергията и прогнозната инфлация за 2016 г.

Предвидени са 2850 хил. лв. за покриване на разходите по договори с МВР, което представлява увеличение с 5.6% на средствата, утвърдени за 2015 г. Увеличението е във връзка с извършена промяна в Закона за МВР от 20.II.2015 г., съгласно която охраната на БНБ се регламентира с чл. 92, ал. 2 за обекти и дейности, посочени в Приложение № 1 към Закона. Считано от 1.I.2016 г., БНБ следва да изплаща възнагражденията на полицейските служители по „Таблица 1 за средномесечната цена на услугата за охрана на обекти, извършвани от полицейски органи по чл. 92, ал. 2 от Закона за МВР“, поради което след направените преизчисления са предвидени допълнителни средства по договора с МВР за 2016 г.

Планираните средства за извършване на текущи ремонти в сградите на БНБ са 1863 хил. лв. Предвидени са разходи за строителни и ремонтни дейности за обособяване на нови временни работни места, за ремонт на ВиК и електрическата инсталация, за товаро-разтоварни работи и извозване на битови отпадъци и др. Планирани са също средства за строително-монтажни работи, текущи и аварийни ремонти на централната сграда и сградите на касовите подразделения във Варна и Плевен, както и в почивните бази на БНБ в Приморско, Смолян и Варна.

Разходите за персонала за 2016 г. са планирани в размер на 26 699 хил. лв. и представляват 27.7% от общите разходи на Банката. В тях е заложено увеличение в размер на 3423 хил. лв., или с 14.7% спрямо утвърдения бюджет за 2015 г., което включва разходи за списъчен състав и за провизиране съгласно МСС 19 „Доходи на наети лица“.

Увеличението на средствата за персонала е с цел изпълнение на поетите ангажменти за реформиране дейността на банковия надзор, спазване изискванията на ЗБНБ и промени в нормативни актове.

В изпълнение на чл. 2, ал. 2 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и на приетия от Управителния съвет на БНБ „План за реформиране и развитие на банковия надзор“ в Банката бяха създадени нови структури, което доведе до необходимостта от увеличаване на разходите за списъчен състав с още 1903 хил. лв.

Чл. 23, ал. 3 от ЗБНБ определя, че възнагражденията на служителите в БНБ не могат да бъдат по-ниски от възнагражденията на служители със сходни функции в други банки. Постигането на нивата на общите средномесечни възнаграждения в банките за групите „ръководен персонал“ (4342 лв.) и „специалисти“ (1748 лв.), както и запазването на общото средномесечно възнаграждение на „поддържащ персонал“ (в размер на 916 лв.), води до увеличение на средствата за основни заплати на служителите с 3.92%. Процентът на нарастване е установен след проведено проучване за нивата на възнаграждения в банките по приета от Управителния съвет на БНБ методика.

През 2016 г. възнагражденията на членовете на Управителния съвет на БНБ остават непроменени, както следва: 15 368 лв. за управителя; по 13 173 лв. за подуправителите; по 4391 лв. за другите членове на Управителния съвет. Запазва се лимитът за общото възнаграждение на управителя и подуправителите, включително допълнителното материално стимулиране, до размера на общото средно възнаграждение на ръководителите на банки в България към 1 юли 2015 г.

Промяната в нормативните актове и изпълнението на вътрешните правила и процедури определят нова минимална работна заплата, нови нива на минималния осигурителен доход по квалификационни групи персонал, увеличение на разходите за допълнителни възнаграждения за трудов стаж и професионален опит, доплащане за научна степен, доплащане за извънреден и нощен труд и кариерно развитие – общо в размер на 634 хил. лв.

Разходите за провизии съгласно МСС 19 „Доходи на наети лица“ са определени въз основа на очакванията за размера на актюерските оценки на задълженията и на досегашния опит и са на стойност 687 хил. лв., като са увеличени с 87 хил. лв. спрямо утвърдените за 2015 г.

По предварителни разчети в щата на банката за 2016 г. ще бъдат определени 84 бройки за заемане от лица с намалена работоспособност.

За **социална дейност** са предвидени 2355 хил. лв., или 2.4% от общите разходи, като спрямо утвърдения бюджет за 2015 г. тези разходи нарастват с 4.5% в резултат от създаването на нови структурни звена в БНБ вследствие нормативните изисквания.

Другите административни разходи за 2016 г. възлизат на 2301 хил. лв., или 2.4% от общите разходи за издръжка на Банката, и са увеличени с 4.4% спрямо утвърдените за 2015 г.

Основен дял в тази група имат разходите за командировки и за обучение на персонала, което цели повишаване качеството и ефективността на работата в БНБ.

Предвидените за 2016 г. разходи за обучение и специализация са 1144 хил. лв. Основни насоки в програмата за повишаване на образованието и квалификацията през 2016 г. ще бъдат:

- повишаване на професионалната квалификация и усвояване на европейския опит чрез разширяване на участието в специализирани обучения, организирани от ЕСЦБ и други финансови институции;
- усвояване на новостите в българската нормативна уредба и практика по банково дело, вътрешен одит, право, управление на човешките ресурси, социални дейности и др. чрез участие в специализирани курсове.

Разходите за командировки в страната са в размер на 147 хил. лв. и са свързани главно със зареждане на касовите подразделения на Банката с банкноти и монети, осъществяване на контролни функции и извършване на инвентаризации и инвеститорски контрол на подлежащите на реконструкция и ремонт обекти. Планираните средства по този показател са с 0.7% повече спрямо 2015 г.

Разходите за командировки в чужбина са 635 хил. лв. Те са планирани на база дейността на всички дирекции и са свързани с участието на служители в двустранни срещи с други централни банки и международни организации, заседания на надзорни колегии, семинари, конференции и други мероприятия.

Разходите, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ, в бюджета на Банката за 2016 г. са 3462 хил. лв., или 3.6% от общите разходи за издръжка на Банката, и са увеличени с 34.6% спрямо одобрените за 2015 г.

Представители на БНБ участват в 37 комитета и 87 работни групи към ЕСЦБ, Европейската комисия, Съвета на ЕС, ЕССР и ЕБО. Съгласно предварителните графици за заседанията в бюджета за 2016 г. са планирани 1281 хил. лв. разходи за командировки във връзка с работата на съответните комитети и работни групи, което представлява увеличение с 12.1% спрямо 2015 г. В тази сума са предвидени и разходи за участие в заседанията на ЕБО, които се провеждат в Лондон. Разходите за участие на представители на БНБ в семинари и обучения, организирани от ЕЦБ, през 2016 г. ще възлизат на 60 хил. лв., като се запазват на нивото от 2015 г.

Съгласно чл. 62, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) № 1093/2010 за създаване на ЕБО членовете му заплащат годишна вноска, чийто размер се определя в зависимост от гласовете, които членовете на ЕБО имат съгласно чл. 3, параграф 3 от Протокол № 36 относно преходните разпоредби към Договора за функционирането на Европейския съюз. Вноската на БНБ за 2016 г. възлиза на 1378 хил. лв. и е увеличена с 26.9% спрямо 2015 г., което се дължи на увеличения бюджет на ЕБО.

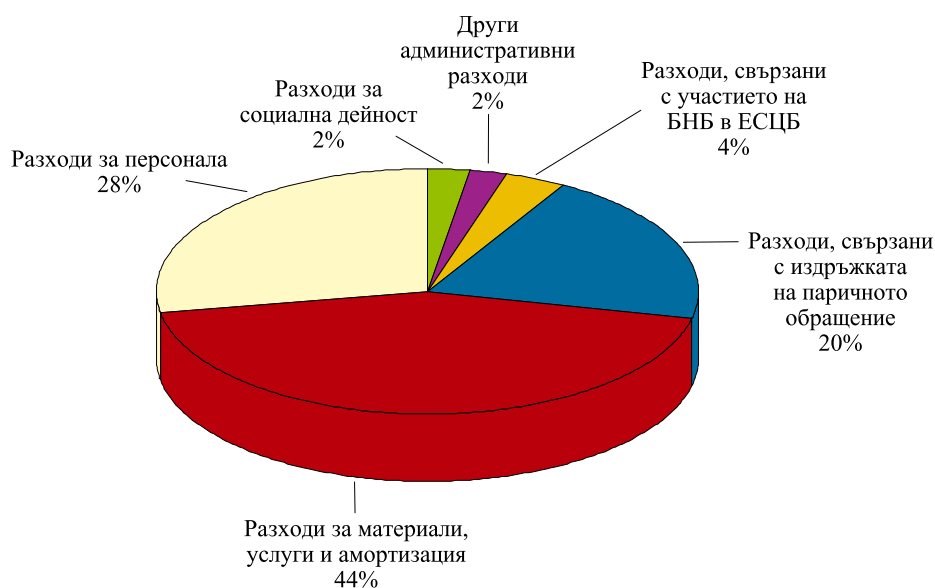
Годишните такси за наемане на телекомуникационни линии с ЕЦБ възлизат на 352 хил. лв. и са увеличени с 68.9% спрямо 2015 г. В предвидените средства се включват всички разходи, които трябва да бъдат заплатени от БНБ за ползване и поддържане на комуникациите в ЕСЦБ.

Във връзка с направено предложение от Комитета по статистика към ЕСЦБ за включване на държавите членки извън еврозоната в покриването на разходите по Централизираната база данни за ценни книжа, до която всички държави членки имат еднакъв достъп, в бюджета за 2016 г. е предвидена сума за годишните вноски в Централизираната база данни за ценни книжа за 2015 г. и 2016 г. в размер на 265 хил. лв., които ще бъдат изплатени еднократно през 2016 г.

Предвидено е Банката да бъде домакин на три заседания, а именно на Комитета за международни отношения към ЕСЦБ, на Работната група за управление на инфраструктурни портфолио, операции и услуги към Комитета по информационни технологии на ЕСЦБ и на Групата по корпоративно управление и възнаграждения към ЕБО, за които са планирани 88 хил. лв.

Във връзка с участието на БНБ в проекти за техническа помощ на ЕСЦБ са предвидени 22 хил. лв. В рамките на тази сума са планирани средства за подготовка за българското председателство на ЕС през 2018 г., които ще бъдат изразходвани за подобряване на административния капацитет, информираността и за работни посещения. В бюджета за 2016 г. са заложили и други разходи, като 5 хил. лв. за преводи и публикации на материали на ЕЦБ, за преводи на европейско законодателство и други комуникационни дейности. За разходите за срещите на редакторските групи и на координаторите на Генералния съвет на ЕЦБ са предвидени 8 хил. лв., които в сравнение с 2015 г. са намалени с 52.5%.

Разходи за издръжка на БНБ за 2016 г.*

* В процент от общите разходи за издръжка на Банката.

Инвестиционната програма на БНБ е изготвена в съответствие със стоящите пред Банката задачи и като продължение на развитието и обновяването на информационните и комуникационните технологии в БНБ.

В инвестиционната програма на Банката за **финансиране на ново строителство, реконструкция и модернизация** през 2016 г. са планирани 5910 хил. лв. Предвидени са средства за изграждане на касов и информационен център в Пловдив в размер на 5800 хил. лв., в т.ч. 3704 хил. лв. за изграждането до нулев цикъл на сградата, както и за охраната и организацията на строителния обект; 1700 хил. лв. за проектиране, доставка и монтаж на защитни панели, трезорни врати и защитни окомплектовки за трезорни помещения; 368 хил. лв. за проектиране на обектите с общо предназначение и 28 хил. лв. за консултантска дейност.

За изпълнение на препоръките, произтичащи от изискванията в техническия паспорт на централната административна сграда на пл. „Княз Александър I“ № 1 и на сградите на касовите подразделения във Варна и Плевен, са предвидени 90 хил. лв. за проектиране.

Във връзка с отговорностите на Банката по паспортизация на сградите ѝ и за гарантиране сигурността на съществуващата в близост до сградата на БНБ на ул. „Московска“ № 7 подпорна стена са предвидени 20 хил. лв. за придобиване на прилежаща земя.

За **придобиване на машини, съоръжения, транспортни средства и друго оборудване** ще бъдат изразходвани общо 1270 хил. лв. Предвиждат се 600 хил. лв. за основен ремонт на дизелгенераторни системи за осигуряване на независим източник на електроенергия и непрекъсваемост на електрозахранването на системите за работа, 180 хил. лв. за доставка на оборудване за отопление, вентилация и климатизация на сградите на Банката, както и 100 хил. лв. за придобиване на машини и съоръжения, обслужващи паричното обращение. За офис оборудване и подвижно обзавеждане в централната сграда са предвидени 180 хил. лв., за оборудване на социалните обекти и касовите подразделения – 60 хил. лв., а за друга техника – 150 хил. лв.

Инвестиционните разходи за **информационни системи на БНБ** възлизат на 13 425 хил. лв. и представляват 65.1% от общия размер на инвестиционната програма. Инвестиционните разходи на Банката в областта на електронизацията са планирани в съответствие с необходимостта от развитие на информационните технологии, като основен приоритет е подобряването на съществуващите системи, повишаването на тяхната сигурност, развитието на инфраструктурата и подобряването на управленските процеси.

Планирани са средства за закупуване на компютърна и комуникационна техника на обща стойност 7120 хил. лв., в т.ч. за доставка на нови сървъри, нова дискова система и за разширяване на наличните системи, както и за покупка на нови компютърни станции и монитори.

Предвидени са средства за лицензи в размер на 2569 хил. лв., като основен акцент е поставен върху подмяната на настоящата информационна система за управление на валутните резерви на банката, както и върху увеличаване броя на лицензите за използваните от БНБ продукти и за средствата за защита.

За осигуряване на средства за развитие на информационните системи са планирани средства в размер на 3736 хил. лв. Основният акцент в разработките на информационните системи на Банката ще бъде насочен към развитието на приложенията на статистиката, системите АДЦК, ЕСРОТ и СДЦК, Основната банкова информационна система, разработване на нова интегрирана информационна система за отчетност на финансовите пазари. Предвижда се развитие на информационните системи за Единното хранилище на данни, Централния кредитен регистър и др. Планирани са и средства за разработване на информационна система „Регистър на банковите сметки“ съгласно Закона за кредитните институции.

Не са планирани **инвестиции, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ.**

Организация на изпълнението на бюджета на БНБ

Изпълнението на бюджета за 2016 г. ще продължи да се основава на разпределението на разходите по разходни центрове, което дава големи възможности за възлагане на по-широки отговорности и мобилизиране на по-голяма част от управленския екип на Банката в контрола и управлението на разходите. Едновременно с това Банката прилага и ще продължи да прилага строги правила за текущ контрол и управление на разходите, с което се осигурява максимална ефективност при използването от БНБ на материалните и човешките ресурси.

При изпълнението на бюджета за 2016 г. Банката ще продължи да прилага добрите практики за осигуряване на ежедневна информация за изпълнение на бюджета, с което се дава надеждна, вярна и точна информация за целите на оперативното управление на разходите.

Дейността на Комисията по бюджета на Банката е подпомагана в значителна степен от системата *SAP*, чрез която се постигат по-добро планиране, оперативност, координация между разходните центрове и строг контрол при приемането, изпълнението и отчитането на бюджета. Основната банкова информационна система позволява оперативно проследяване на осъществените стопански и финансови операции във връзка с изпълнението на бюджета и съответствието им с действащите нормативни документи.

Очаквани приходи и финансов резултат за 2016 г.

При разработването на прогнозата за 2016 г. е използван принципът на предпазливост, изразяващ се в минимизиране на поеманите рискове при управлението на международните валутни резерви. Основната част от очакваните финансови приходи са от управлението на международните валутни резерви, чиято средна величина за целите на изготвянето на бюджета се предвижда да бъде около 33 506 млн. лв. (без монетарното злато, специалните права на тираж на Международния валутен фонд, получени от общото разпределение през 2009 г., и салдата по сметките на кредитни институции в националния системен компо-

нент на ТАРГЕТ2 (ТАРГЕТ2-БНБ), или с около 3.7% по-висока спрямо прогнозната им величина за 2015 г.

Използваният сценарий за прогнозния размер на международните валутни резерви предвижда минимална промяна на средногодишния размер на правителствените депозити при БНБ през 2016 г., като върху размера ще оказват влияние редица фактори, сред които възможното емитиране на нов публичен дълг на международните капиталови пазари. Растеж с около 6.6% спрямо текущата година се очаква да имат банкнотите и монетите в обращение и сметките на други депозанти. Пазарната среда се формира под влияние на по-бавния икономически растеж в ЕС и по-специално в еврозоната, където допълнителен фактор се явява динамиката на инфлацията, която остава много под целта на ЕЦБ. За преодоляване на дефлационния натиск през текущата година централните банки от еврозоната увеличиха допълнителните монетарни стимули чрез директни покупки на ценни книжа в по-голям размер и за по-продължителен период от време в сравнение с първоначално обявените намерения. Това увеличаване на паричната маса в еврозоната засили допълнително търсенето на държавни и други ценни книжа с най-нисък кредитен риск, в които БНБ може по закон да инвестира валутните резерви, поради което пазарната им доходност достигна много ниски и дори отрицателни стойности. Поради ангажимента на ЕЦБ за запазване на сегашните исторически най-ниски лихвени нива за продължителен период от време в прогнозата е използван сценарий, при който през 2016 г. пазарната доходност на ценните книжа остава на нива, приблизително равни на тези в края на 2015 г. Очаква се също отрицателните лихвени проценти по краткосрочни депозити на междубанковия пазар, които БНБ използва за управление на ликвидността си, да се запазят и през 2016 г., което ще има негативен ефект върху доходите на Банката. В резултат от тази неблагоприятна пазарна среда общата доходност от инвестиции се очаква да бъде значително по-ниска от средно реализираната от БНБ през последните години.

Общата доходност на БНБ в евро за 2016 г. се предвижда да бъде около 0.06%, а разходите за лихви по средства на клиенти – сравнително ниски (под 1 млн. лв.). Към разходите за лихви се очаква да се добавят и около 11 млн. лв. по пласирани депозити при отрицателните лихвени проценти на международните пазари в евро. Подлежащият на разпределение нетен доход от лихви, който се формира главно от управление на резервите, ще възлезе на около 90 млн. лв., което е с около 9.6% повече от прогнозния за текущата 2015 г.

Въпреки допускането, че неблагоприятната пазарна среда ще се запази, през 2016 г. се очаква БНБ отново да генерира положителен финансов резултат.